

Hagebyen Barnehage
Postboks 4646 Valentinlyst

N-7451 TRONDHEIM

Vår saksbehandler Elin Grønvold Aunet	Vår ref. 19 /4458/614/A10/&58/ oppgis ved alle henv.	Deres ref.	Dato 05.06.2019
--	--	------------	--------------------

Hagebyen barnehage - rapport fra tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler - varsel om pålegg

Miljøenheten gjennomførte 15.03.2019 tilsyn ved Hagebyen barnehage. Formålet med tilsynet var å vurdere hvordan barnehagen ivaretar barnas helse, miljø og sikkerhet (jf. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. av 01.12.1995).

1. Sammendrag

Hagebyen barnehage har etablert et internkontrollsystem med skriftlige rutiner for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Barnehagen kunne ved tilsynet beskrive gjennomførte risikovurderinger som grunnlag for etablerte sikkerhetsrutiner. Vårt inntrykk er at barnehagen har oversikt over risikoforhold barnehagen og at risikoforhold vurderes kontinuerlig, men at detaljeringen og dokumentasjonen ikke er tilstrekkelig.

Det ble avdekket ett avvik knyttet til risikovurderinger ved tilsynet. I tillegg ble det gitt merknad på forhold som barnehagen bør vurdere nærmere.

Avvik 1: Hagebyen barnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns miljø og sikkerhet.

Frist for uttalelse til varsel om pålegg er 01.07.19.

Denne tilsynsrapporten er et varsel om at vi vurderer å gi virksomheten pålegg om retting. Dersom dere mener at beskrivelsen i denne rapporten ikke er korrekt eller har kommentarer til pålegg og frister som vi varsler her, ber vi om skriftlig tilbakemelding om dette innen 01.07.19. Etter dette vil vi fatte pålegg om retting. Dere vil motta et eget brev om den videre oppfølgingen.

Frist for retting av avvik vil bli satt til **01.10.19**.

2. Beskrivelse av Hagebyen barnehage

Hagebyen barnehage er en privat barnehage med 17 barn mellom 1 og 6 år.

3. Reviderte områder og funn

Tilsynet ble gjennomført som tematilsyn med hovedvekt på dokumentasjon av risikovurderinger gjennomført for å ivareta barns sikkerhet (jf §§ 7 og 14) og internkontroll og avvikshåndtering (jf § 4).

Tilsynet ble gjennomført ved gjennomgang av dokumentasjon med barnehagens styrer samt intervju av to ansatte. Det ble også gjennomført befarings av barnehagens lokaler og uteområde.

Dokumentasjon fremlagt ved tilsynet

Barnehagens risikovurdering/rutiner

-Bruk av kniv ved matlaging

-På tur ved vann

-Rutiner ved bruk av kniv, øks og sag

DagROS skjema for: Tur til Akebakken, Pirbadet, Voll gård

Beredskapsplan

årshjul for HMS arbeidet via PBL Mentor

Deltakere ved tilsynet

Malin Lyngstad Formo, styrer Hagebyen barnehage

Sondre Matras Hansen, ped.leder

Heidi Wannebo, assistent

Bente L. Høier, sjefingeniør Miljøenheten

Elin Grønvold Aunet, rådgiver Miljøenheten

3.1. Har barnehagen tilstrekkelig oversikt over risikoforhold?

Avvik 1: Hagebyen barnehage kan ikke i tilstrekkelig grad dokumentere risikovurderinger av forhold som har betydning for barns miljø og sikkerhet.

Barnehagen må gjennomføre og dokumentere risikovurderinger av situasjoner og aktiviteter som kan utgjøre fare for barnas sikkerhet. Dette innebærer en kartlegging, vurdering av risiko og beskrivelse av tiltak for å redusere risikoen. Risikovurderingene skal legges ved tilbakemeldingen til Miljøenheten.

Avviket er hjemlet i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. §§ 4 Ansvar. Internkontroll, 7 Generelle krav og 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap.

Observasjon

Barnehagen har startet arbeidet med skriftliggjøring av risikovurderinger, og ved tilsynet kunne det legges fram eksempler på DagRos-skjema for blant annet vurdering av ulike utfluktsmål.

Barnehagen har tatt i bruk PBL Mentor som HMS-system, og har vurdert noen aktiviteter som er lagt inn under "risikovurderinger" i dette systemet.

Ledelsen og personalet beskriver at risikoforhold er noe som diskuteres mye i hverdagen. Leder og ansatte beskriver en rekke risikoforhold i barnehagedriften og hvordan risikoen styres gjennom rutiner og tiltak. Barnehagen beskriver at sikkerheten har høy prioritet, og at de har gode rutiner som er utarbeidet basert på erfaring gjennom mange år, men har i liten grad dokumentert vurderingene som ligger bak rutinene.

Vurdering

Hagebyen barnehagen har startet med systematiske risikovurderinger og gjennomgang av rutiner og praksis, men barnehagen har hittil i liten grad dokumentert hva som er kartlagt og vurdert når det gjelder farer og uønskede hendelser i barnehagedriften. Barnehagen må i større grad utarbeide en systematisk oversikt mulige hendelser, risikovurdere og jobbe videre med de forholdene med høyest risiko (som kommer ut på gult eller rødt). Barnehagen må kontrollere at de har tilstrekkelig rutiner for forebygging og håndtering av disse forholdene/hendelsene.

Vi vurderer ut fra tilsynet at sikkerheten i stor grad er ivaretatt ved barnehagen, men at barnehagen ikke kan dokumentere hvilke risikosituasjoner som er vurdert og i hvilken grad sannsynlighetsreducerende tiltak vises i rutinene.

Veileder til forskriften, Miljø og helse i barnehagen, sier at barnehagen skal gjennomføre risikovurderinger av forhold som omhandles i forskriften og som kan ha betydning for barnas helse og miljø (§ 7). Disse risikovurderingene skal være skriftlig. Dette henger sammen med det formålsparagrafen sier om systematisk forebygging av sykdom og skade, ikke bare rutiner for håndtering av slike hendelser når de først oppstår.

Dette tilsynet omhandler risikovurderinger og rutiner som skal ivareta barnas sikkerhet. Barnehagen må gjennomføre en kartlegging av relevante farer og uønskede hendelser med tanke på barns sikkerhet, og vurderer risikoen for det dere kommer fram til. Basert på risikovurderingen og identifiseringen av ulike risikoforhold skal barnehagens rutiner vurderes og eventuelt revideres, slik at dere reduserer sannsynligheten for at farene oppstår. Videre skal dere vurdere tiltak og beredskapsplaner for å redusere konsekvensen hvis uhellet først er ute. Vi viser til Miljøenhetens faktaark nr. 71 om risikovurdering i barnehager og skoler.

Miljøenheten påpeker at det ikke er meningen dere skal risikovurdere enhver hendelse på et hvert sted, men holde fokuset på de relevante farene som medfører høyest risiko i den daglige driften. Har man gjort et systematisk og godt arbeid med risikovurderingen, vil den også kunne overføres til en rekke andre aktiviteter som ikke direkte er blitt risikovurdert. Risikovurderingen må oppdateres hver gang forutsetningene som lå til grunn for vurderingene er endret.

Vi mener at følgende situasjoner/aktiviteter er aktuelle å risikovurdere:

Aktiviteter på barnehagens område:

- Matlaging
- Spikking
- Klatring
- Utelek innenfor gjerdet
- Hente/bringe-situasjonen
- Dyrehold/ besøk av dyr
- Bål inne på barnehagen, eller bruk av peis, lavvo

Turer utenfor barnehagen:

- Ulike faste turmål

Bruk av buss
Gåturer langs trafikkert veg eller andre forhold som kan medføre risiko
Barn forsvinner
Klatring i trær eller skrenter/berg
Opphold ved vann/ bading/i båt/ på kai eller brygge, fising
Aking, skøyting, skihopp
Spikking, bruk av annet verktøy
Matlaging/ bålbrening

Listen er ikke uttømmende, og det kan være forhold ved Hagebyen barnehage som er spesielle for deres drift og som gir andre risikopunkter.

3.2. Driver barnehagen systematisk internkontroll som forebygger ulykker og skader

Observasjon

Barnehagen gjennomfører en rekke kontroller av ute- og inneområdet (daglig utesjekk avhengig av årstid, kontroll av tursteder, vernerunder etc). Avvik registreres som avvik i PBL Mentor. Eksternt firma gjennomfører kontroll av lekeplassutstyr hvert år. Oppfølging av rapport fra lekeplasskontroll utkvitteres i rapporten.

Barnehagen benytter årshjul for HMS etter mal i PBL Mentor.

Avvikshåndtering

Alle ansatte har fått opplæring og er kjent med hvordan avvik skal meldes via mobil. Styrer opplyste at det ikke meldes så mange avvik i løpet av et år. Avvik følges opp og rettes kontinuerlig. Det er etablert rutiner for registrering av skader på barn.

Vurdering

Vår vurdering er at barnehagen har etablert et internkontrollsystem for å ivareta barnas helse, miljø og sikkerhet. Årshjulet, rutinebeskrivelser og utfylte sjekklister viser at barnehagen jobber bevisst og systematisk med dette. Samtale med barnehageledelsen og ansatte gir inntrykk av at barnehagens rutiner for å ivareta barnas sikkerhet er kjent hos personalet.

Barnehagen bør jobbe videre med å få ansatte til å melde avvik, også de som rettes med en gang. Systematisk gjennomgang av meldte avvik bør inn i barnehagens årshjul. Vi anbefaler at man samler mest mulig i systemet på PBL Mentor. Dette vil lette kontrollen med avvikslukkingen samt at det gir en bedre oversikt når man skal evaluere barnehagens rutiner. Vi anbefaler at også avvik fra eksterne kontroller, som f.eks lekeplasskontroll, legges inn som avvik i PBL Mentor.

3.3. Beredskap. Blir ulykkes- og faresituasjoner i barnehagen håndtert på en tilfredsstillende måte?

Merknad 1: Det bør gjennomføres beredskapsøvelser ut over brannevakuering.

Observasjon

Barnehagen har en skriftlig beredskapsplan som er kjent av ansatte. Planen revideres og gjennomgås med alle ansatte årlig. Det gjennomføres brannøvelser. Personalet har hatt noen gjennomganger på noen typer beredskapshendelser, hvor de har snakket gjennom hvordan dette håndteres.

Vurdering

Ut fra tilsynet vurderer vi at barnehagen har god beredskap for å håndtere en rekke ulykkes- og faresituasjoner. Det er viktig at beredskapsplaner regelmessig vurderes og gjøres kjent blant ansatte for i størst mulig grad å sikre enhetlig praksis og forebygge uønskede situasjoner.

Det anbefales at det gjennomføres øvelser på beredskapshendelser. Det kan være fullskalaøvelser eller diskusjonsøvelser av aktuelle caser. Øvelser kan være en effektiv måte for ansatte å bli gjort kjent med beredskapen for alvorlige hendelser på, og i tillegg er det en effektiv måte å vurdere om planene/rutinene er tilstrekkelige og vil fungere i en krisesituasjon.

3.4. Andre forhold fra befaring

Ventilasjonsanlegg

Ved tilsynet 15.03.19 fungerte ikke ventilasjonsanlegget. Barnehagen var ikke selv klar over dette. I etterkant av tilsynsbesøkt har vi mottatt redegjørelse fra styrer på at det nå er gjennomført service på ventilasjonsanlegget.

4. Regelverk

- Lov av 2011-06-24 nr.29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)
- Forskrift av 1. desember 1995 om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.. med veileder, "Miljø og helse i barnehagen", Helsedirektoratet april 2014.

Avvik defineres som mangel på oppfyllelse av krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift.

Merknad er forhold som ikke nødvendigvis er i strid med krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift, men der tilsynsmyndigheten mener det er mulighet for forbedringspotensial.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og merknader som er avdekket under tilsynet. Det er ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens arbeid innenfor forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Marianne Langedal
miljøsjef

Elin Grønvold Aunet
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi:
Trondheim kommune, fagenhet for oppvekst og utdanning